

Handreiking: Moties en Amendementen bij de begrotingsbehandeling 2026

De begroting wordt door GS opgesteld en aan PS aangeboden. Het vaststellen van de begroting is een bevoegdheid van PS. Je kunt naar aanleiding van de begroting aandacht vragen voor een onderwerp. Wellicht wil je dat er iets wordt onderzocht, uitgewerkt of gedaan (zoals het intensiveren van een Lobby, de haalbaarheid van een idee onderzoeken). Ook kan het zijn dat je wil dat een activiteit veel intensiever wordt uitgevoerd (zoals het verstrekken van meer subsidies voor een bepaald doel). Afhankelijk van je precieze wens, kan deze financiële gevolgen hebben. Deze handreiking heeft als doel om te ondersteunen bij de keuze tussen een motie en amendement bij de begrotingsbehandeling, en de formulering daarvan met betrekking tot de financiële gevolgen.

1. Wat is het verschil tussen een motie en een amendement bij de begrotingsbehandeling – in hoofdlijnen?

	Motie	Amendement
Doel	Politieke uitspraak of oproep aan GS	Wijziging van de begroting en de tekst/cijfers in het besluit tot vaststelling
Effect	Geen wijziging van de begroting zelf, maar een verzoek of wens	Directe aanpassing van het besluit / de begroting

2. Wanneer kies je voor een motie en wanneer kies je voor een amendement bij de begrotingsbehandeling?

- **Motie:**
 - Als je een wens of oproep wilt uitspreken.
 - Als je GS wilt vragen iets te onderzoeken, te doen of te laten.
 - Als je een beleidsrichting wilt beïnvloeden zonder direct financiële wijziging.
- **Amendement:**
 - Als je een concreet onderdeel van de begroting wilt wijzigen.
 - Als je een andere prioriteit wilt stellen in de besteding van middelen.
 - Als je een nieuw voorstel wilt toevoegen mét financiële dekking.

Advies: Over het algemeen kan worden gesteld dat als een wens/behoefte niet direct tot financiële gevolgen leidt, dit het beste via een motie kan. Als er wel direct financiële gevolgen zijn, is een amendement het meest gepaste instrument. Wanneer je pas op termijn een wijziging van beleid/andere activiteiten wil en GS wil oproepen dit uit te werken dan kan doorgaans worden volstaan met een motie.

3. Hoe geef je een motie vorm?

Dit staat in algemene zin toegelicht in het handboek PS op [BrainPS](#). Daar is ook een sjabloon te vinden. Het advies is om een motie zo “SMART” mogelijk vorm te geven (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden).

4. Hoe geef je het amendement vorm?

Wanneer je een deel van de begroting/bepaalde activiteiten wil aanpassen, is het goed na te denken over de kosten die dit met zich mee brengt en de dekking daarvan. Bij het opstellen van het amendement is het nodig om hier expliciet in te zijn, zodat deze kan worden verwerkt.

Uitgaande van een gewenste verhoging van uitgaven of verlaging van inkomsten zijn er de volgende mogelijkheden voor de dekking:

- **Dekking vanuit de vrije begrotingsruimte (incl knelpuntenbuffer)** – te vinden in Programma Algemeen Financieel Beleid, pagina 125. Jaarschijf 2029 geeft inzicht in de structurele vrije begrotingsruimte.

- **Dekking door onttrekking reserve** - Zie bijlagenboek bij begroting, pagina 85 t/m 96.
- **Dekking binnen een specifiek programma door:**
 - **Verlaging van andere uitgaven**
 - **Verhoging van andere inkomsten**
- **Dekking vanuit additioneel te ramen inkomsten** (mits realistisch)

Advies: Dekking vanuit de vrije begrotingsruimte is veruit de meest eenvoudige manier om dekking te vinden, en in algemeenheid de geadviseerde optie. Dekking binnen een specifiek programma of onttrekking vanuit een reserve kan door middel van prioriteitsstelling. Dit vraagt een inschatting in hoeverre een programma/reserve dit toelaat. Een indicatie van eventuele budgettaire ruimte kan soms worden gevonden in eerdere S&V documenten en mogelijk ook in een beleidskader/voortgangsrapportage. Het verhogen van inkomsten is een theoretische mogelijkheid.

De algemene toelichting en het sjabloon voor een amendement is te vinden in het handboek PS op [BrainPS](#).

5. Na aanname van je amendement

Als je amendement wordt aangenomen, dan wordt de begrotingswijziging als reeds genomen besluit verwerkt in het eerstvolgende S&V document. Het begrotingsboek wordt dus niet aangepast.

6. Afsluitend: Praktische tips

- Maak een bewuste keuze of je gebruik wil maken van een motie of amendement.
- Wees concreet en denk aan de uitvoerbaarheid.
- Wees expliciet over de financiële verwerking bij een amendement.
- Overleg tijdig met de griffie. De griffie is altijd bereid om mee te denken over de beste vorm en formulering.